

KSIEGA SMOKÓW POLSKICH

Tekst

Bartłomiej Grzegorz Sala

Ilustracje

Witold Vargas

Paweł Zych

BOSZ

11 **Zamiast wstępu: u źródeł postaci smoka-węża**

13 **Część I Polskie smoki i węzowe potwory**

15 **Żmij**

Legenda o Żmiju i Żmijowych Wałach	16
Żmijowe Wały	17
Legenda o Żmiju, Żyroławie i początkach Żmigrodu	17
Żmigród	20
Legenda o Żytnim Żmiju	21
Zamek we Wleniu	22

23 **Smok ze Smogorzowa**

Legenda o smoku i misjonarzach	25
Smogorzów	25

26 **Smok Wawelski**

Legenda o Smoku Wawelskim, księciu Kraku i sprytnym szewczyku	26
Smok Wawelski w kronikach i tradycji literackiej	30
Smocza Jama	31
Wawel	32
Legenda o Smoku Wawelskim, księciu Kraku i ogromnej maczudze	33
Maczuga Herkulesa i Pieskowa Skała	33
Krak i Smok Wawelski	35

36 Smok ze Staszowa

Legenda o smoku, Staszku i założeniu Staszowa	36
Staszów	39

40 Smok wielogłowy

Legenda o Reszku i trzynastogłowym smoku	41
Legenda o trzech braciach, siedmiogłowym smoku i założeniu Cieszyna	47
Legenda o dwunastogłowym smoku	48
Wąwóz Chłapowski	49

50 Smok–zaklęty królewicz

Legenda o królewiczu zaklętym w smoka	50
---	----

54 Strachota

Legenda o Konradzie i smoku Strachocie	54
Strachocin i las Strachociński	56

57 Żaltis

Legenda o Żaltisie i Egle Nad Zielonymi Jeziorami i nad Jęglówkiem	57
	60

61 Meluzyna

Legenda o Meluzynie i księciu Bolku	61
Meluzyna w tradycji literackiej i ludowej	63
Zamek w Cieszynie	66
Od Meluzyny do warszawskiej Syrenki	67

69	Aitwar ze Żmudzi	
	Legenda o kłątwie aitwara	69
72	Smok z Żarek i Wójczy	
	Legenda o smoku, rycerzu	
	i budowniczych kościołów	72
	Dwa kościoły w Żarkach	73
	Wersja z Wójczy; Smoczy Dół i lew	74
76	Bazyliszek	
	Legenda o warszawskim Bazyliisku	77
	Ulica Krzywe Koło	79
	Bazyliszek z Wilna	79
80	Smok z Łysego Garbu	
	Legenda o smoku z Łysego Garbu	81
83	Krak	
	Legenda o Szklarce, Liczyrzepie, smoku Kraku	
	i powstaniu Wodospadu Szklarki	83
	Liczyrzepa	86
	Wodospad Szklarki i Szklarska Poręba	87
88	Król Wężów	
	Legenda o zaklętym księciu	
	i Królu Wężów	89
	Czarna Księżna	90
	Legenda o Królu Wężów i Perłowiczu	90
	Czerwone Wierchy	
	i pieniński przełom Dunajca	93

Legenda o Królu Węzów i czarowniku	94
Legenda o Królu Węzów i Gadziej Grapie	94
Legenda o Królu Węzów i ucieczce do klasztoru	96
Wzgórze Świętej Bronisławy i Zwierzyniec	98

99 Smok z Wrocławia

Legenda o smoku z wrocławskiej kamienicy	99
---	----

101 Smok z Scholtenbergu

Legenda o smoku z Scholtenbergu i rybaku	101
Jezioro Jeziorak, Wielka Żuława, Scholtenberg i Iława	104

105 Smok z Torunia

Mury miejskie i zamek w Toruniu	105
---------------------------------------	-----

107 Smok z Baranowa Sandomierskiego

Legenda o złym księciu, Barbarze i smoku	107
Legenda o Jaśku i rosnącym smoku	111
Zamek w Baranowie Sandomierskim	112

113 Ognisty smok spod Skwierzyny

Skwierzyna i Puszcza Notecka	113
------------------------------------	-----

115 Część II Smoczy krewniacy

117 Gryf

Legenda o potężnym gryfie, dzielnym Junoszy i powstaniu Gryfowa Śląskiego	118
Ród Schaffgotschów	120
Gryfów Śląski	121
Legenda o gryfie ze Świdnicy	122
Dom „Pod Złotym Gryfem” i Świdnica	124

125 Wielki pajak z Pajęczna

Legenda o wielkim pajaku i rycerzu Białym	125
Pajęczno	128

129 Król Sielaw

Legenda o Królu Sielaw i królownie Gustebaldzie	130
Nad Łyną	132
Legenda o Królu Sielaw i rybakach	132
Mikołajki i jezioro Śniardwy	134

135 Piekielny niedźwiedź z Puszczy Kurpiowskiej

Legenda o piekielnym niedźwiedziu, Przemyszk i powstaniu Niedźwiedzia	135
Niedźwiedź i Puszcza Kurpiowska	138

140 Wybrana bibliografia